

אני רפתן- איך, לכל הרוחות, אני מחליט איזו טכנולוגיה מתאימה ביותר

לרפת שלי?

או

טיפול בשפכי רפתות- השלב הבא

טל רונן חברת טריפל טי

רח' יגאל 2 חדרה, www-triple-t-waterfund.com

השלב הבא, במאמץ הלאומי למציאת פתרון משלים למכוני החליבה, מחייב עבודה מעמיקה בתחום זה.

שפכי מכון החליבה נתפסו בעבר כבעלי עומס נמוך יחסית שהזרמתם למערך השפכים האזורי אפשרי. בפועל, הרפתות ביצעו שינוי תפעולי ורובן מבצעות צינון בחצר ההמתנה ומזרימות זרם זה בשילוב עם מכון החליבה. הזרם המשולב עמוס בחומר אורגני המחויב בטיפול קדם. סוגיית תרומת החנקן והזרחן מהרפתות למכוני הטיהור עלתה אף שאינה מוגדרת עדיין בחוקי העזר העירוניים.

במסגרת הועדה החקלאית של מועצה אזורית עמק חפר בוצעה עבודה מאד ייחודית שמטרתה איסוף בסיס נתונים נוח לרפתן. בוצע סקר ארצי לחלופות טיפול שונות כך שלא כל רפתן יצטרך להתמחות בטיפול בשפכים בנוסף להתמחותו ברפת. נסקרו הפתרונות הישימים לשפכי מכוני חליבה בטכנולוגיות שונות המיושמות בפועל בארץ וכן בוצעו פיילוטס מאד ראשוניים.

החלופות הטכנולוגיות שנבחנו הן:

- 🔹 שיקוע בלבד
- 🔹 טיפול אנארובי
- 🔹 טיפול באמצעות אגנים ירוקים
- 🔹 סינון מיקרוני
- 🔹 טיפול באמצעות תוספים כימיים
- 🔹 טיפול באמצעות תוספים בקטריאליים

מול חלופות טכנולוגיות אלה נבחנה חלופת הובלה למערכת אזורית.

לכל החלופות בוצע ניתוח כלכלי באמצעות משרד ינאי משאבי מידע. הכוונה היא למצוא מספר פתרונות ישימים מבחינה כלכלית כאשר יש שוני מובהק בין הרפתות המושביות לקיבוציות.

סקירת 41 רפתות בעמק חפר ורפתות נוספות בארץ, והרצת הפיילוטס מאפשרת הסקת מסקנות ראשוניות לגבי ביצועי הטכנולוגיות השונות והתאמתן לרפתות הקיבוציות והמושביות. עולה כי הפתרונות האנאירוביים, והאגנים הירוקים הינם בעלי היתכנות כלכלית וישימות לרפתות המושביות. פתרונות אנאירוביים, סינון מקרוני ואגנים ירוקים נראים כבעלי היתכנות והתאמה לרפתות הקיבוציות.

הפתרונות הכימיים והבקטריאליים לא העידו, בתנאים המינימליסטיים בהם הם בוצעו, על היתכנות כלכלית אך נראה כי אין לפסול אותן כטכנולוגיות אפשריות לפני ביצוע סקר מעמיק יותר.

שילוב כוחות עם תמיכה ממשלתית כפי שנעשה בעבר במסגרת משק החלב היא הדרך לבניית בסיס נתונים קל ונוח לרפתן.